

Лифар Вадим Вадимович

Аспірант кафедри фінансового права НЮУ ім. Ярослава Мудрого

ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ ТЕХНОЛОГІЙ ІНДУСТРІЇ 4.0

У науковій роботі проаналізовано правове регулювання інвестиційної діяльності в контексті технологій Індустрії 4.0. Розкриті питання пов'язані з державною підтримкою інвестиційних проектів. Автор визначає недоліки щодо розмежування понять «інвестицій» та «об'єктів інвестиційної діяльності».

Ключові слова: інвестиційна діяльність, інвестиції, технології Індустрії 4.0.

Lyfar Vadym Vadymovich

*Postgraduate student of the Finance Law Department
of Yaroslav Mudryi National Law University*

ISSUES OF LEGAL REGULATION OF INVESTMENT ACTIVITIES IN THE CONTEXT OF INDUSTRY 4.0 TECHNOLOGIES

The research paper analyzes the legal regulation of investment activity in the context of Industry 4.0 technologies. The open issues are related to state support for investment projects. The author identifies shortcomings in distinguishing between the concepts of "investment" and "objects of investment activity".

Keywords: investment activities, investments, industry 4.0 technologies.

Ще 20 років тому, було прийнято вважати, що людство пережило три промислові революції, які докорінним чинном змінили як суспільні відносини, так і інститут держави. Наразі, як наукове співтовариство, так і репрезентативні органи держав сходяться на думці, що ми увійшли до четвертої фази промислової революції. Нині, найрозвинутіші країни вже складають та реалізують програми щодо імплементацій технології індустрії 4.0 у власні промисловості. Тому вважається логічним, що для можливості бути конкурентоздатним інші країни повинні не відставати від своїх супротивників. Україна виявляє прагнення до розвитку таких технологій, але одного бажання

не достатньо. Зокрема, необхідне адаптоване законодавство, що буде сприяти розвитку технологій індустрії 4.0 на території країни. Одним з правових інститутів, що може не тільки не перешкодити, але й сприяти розвитку переходу до нового типу промисловості є інститут інвестиційної діяльності.

Відносини у сфері інвестицій головним чином регулюються Законом України «Про інвестиційну діяльність», але є й інші нормативно-правові акти. За ст. 1 зазначеного закону «інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект» [1]. Формулювання поняття «інвестицій», надане вище згаданим законом, не є повним. Це влучно підмічає В. Н. Петрина [2]. Зокрема, закон не розмежує поняття «інвестицій» та «об'єктів інвестиційної діяльності», що викликає дотепні ситуації. При цьому, Податковий кодекс України цей недолік виправляє, але тим самим йде всупереч Закону України «Про інвестиційну діяльність» [3]. В будь-якому випадку, широкість тлумачення того, що може вважатися «інвестиціями» безперечно на користь розвитку технологіям Індустрії 4.0 в Україні. Окрім цього, стаття 4 того ж закону чітко визначає, що науково-технічна продукція та інтелектуальні цінності є об'єктами інвестиційної діяльності. У третій главі також встановлено обов'язок держави у регулюванні інвестиційної діяльності. Зокрема, у встановленні «пільгових умов інвесторам, що здійснюють інвестиційну діяльність у найбільш важливих для задоволення суспільних потреб напрямках насамперед соціальній сфері, технічному і технологічному вдосконаленні виробництва, створенні нових робочих місць для громадян, які потребують соціального захисту, впровадженні відкриттів і винаходів, в агропромисловому комплексі, в реалізації програм ліквідації наслідків Чорнобильської аварії, у виробництві будівельних матеріалів, в галузі освіти, культури, охорони культурної спадщини, охорони навколишнього середовища і здоров'я». Як видно з формулювання, український законодавець ще не вважає технології 4.0 достатньо важливими для виокремлення їх у незалежну категорію. Даний же

закон також зазначає можливість державної підтримки для реалізації інвестиційних проектів. Відбір при цьому, здійснюється на конкурсній основі з урахуванням результатів державної експертизи. Знову ж таки, про преференції для технологій 4.0 у законі не написано. Більше того, навіть у Законі України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» прийнятому у 2020 році, слів про преференцій наданням пільг технологіям Індустрії 4.0 також не має [4]. З чого можна зробити висновок, що законодавство України у сфері інвестиційних відносин може включати в себе правове регулювання технологій четвертої промислової революції, але ні додаткових приписів, ні додаткових умов щодо пільгування даної сфери не має.

Дивлячись на розпорядження Кабінету Міністрів «Про затвердження плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» [5] та «Щодо сприяння впровадженню технологічного підходу «Індустрія 4.0» в Україні» [6] можна зробити висновок, що державні органи України намагаються стимулювати розвиток технологій 4.0, але необхідні зміни як в підзаконних нормативних актах, так і в законах. Зокрема, потрібні зміни у сфері інвестиційної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. за № 1561-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 41. Ст. 646.
2. Інвестиційна діяльність як предмет правового регулювання . Часопис київського університету права НАН України. 2020. № 3. С. 109-114.
3. Податковий кодекс України. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
4. Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні : Закон України від 17.12.2020 р. за № 1116-ІХ. Офіційний вісник України. 2021 р., № 14, стор. 5, стаття 571, код акта 103022/2021.

5. Про затвердження плану заходів на 2021-2023 роки з реалізації Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2021 р. № 1687-р. Офіційний вісник України. 2022 р., № 1, стор. 32, стаття 6, код акта 109179/2021.

6. Щодо сприяння впровадженню технологічного підходу “Індустрія 4.0” в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 750. Офіційний вісник України. 2021 р., № 60, стор. 113, стаття 3775, код акта 106272/2021.

REFERENCES

1. Pro investicijnu diyalnist : Zakon Ukrayini vid 18.09.1991 r. za № 1561-XII. Vidomosti Verhovnoyi Radi Ukrayini. 1991. № 41. St. 646.

2. Investicijna diyalnist yak predmet pravovogo reguljuvannya . Chasopis kiyivskogo universitetu prava NAN Ukrayini. 2020. № 3. S. 109-114

3. Podatkovij kodeks Ukrayini. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

4. Pro derzhavnu pidtrimku investicijnih proektiv iz znachnimi investicijami v Ukrayini : Zakon Ukrayini vid 17.12.2020 r. za № 1116-IX. Oficijnij visnik Ukrayini. 2021 r., № 14, stor. 5, stattya 571, kod akta 103022/2021.

5. Pro zatverdzhennya planu zahodiv na 2021-2023 roki z realizaciyi Strategiyi rozvitku sferi innovacijnoyi diyalnosti na period do 2030 roku: Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayini vid 9 grudnya 2021 r. № 1687-r. Oficijnij visnik Ukrayini. 2022 r., № 1, stor. 32, stattya 6, kod akta 109179/2021.

6. Shodo spriyannya vprovadzhennyu tehnologichnogo pidhodu “Industriya 4.0” v Ukrayini: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayini vid 21 lipnya 2021 r. № 750. Oficijnij visnik Ukrayini. 2021 r., № 60, stor. 113, stattya 3775, kod akta 106272/2021.